

LVO Bondestam Orian, Lampinen Risto 04.07.2014

Eduskunta
Suuri valiokunta

Asia

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ajoverkkokalastuksen kieltämisestä, neuvoston asetusten (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 812/2004, (EY) N:o 2187/2005 ja (EY) N:o 1967/2006 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 894/97 kumoamisesta

U/E/UTP-tunnus

EUTORI-tunnus
EU/2014/1015

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi.

Osastopäällikön sijainen,
metsäneuvos

Marja Kokkonen

Kalatalousneuvos

Risto Lampinen

LIITTEET Perusmuistio MMM2014-00746, komission asetusehdotus COM(2014) 265 final, kommissionens förordningsförslag COM(2014) 265 final

Viite

Asiasanat	jaosto kalastus (EU 17), kalastus
Hoitaa	MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, YM

LVO

Bondestam Orian, Lampinen Risto 04.07.2014

Asia

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ajoverkkokalastuksen kieltämisestä, neuvoston asetusten (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 812/2004, (EY) N:o 2187/2005 ja (EY) N:o 1967/2006 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 894/97 kumoamisesta

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komission ehdotuksen käsittely ei ole vielä käynnistynyt neuvostossa tai Euroopan parlamentissa. Ehdotuksen käsittely neuvostossa alkanee Italian puheenjohtajakaudella.

Suomen kanta

Suomi kannattaa komission ehdotusta ajoverkkojen uudesta määritelmästä sekä ajoverkkokalastuksen täydellisestä kieltämisestä vuoden 2015 alusta alkaen.

Pääasiallinen sisältö

Ajoverkkokalastusta on perinteisesti harjoitettu verkoilla, joiden pituus on rajoitettu ja silmäkoko suhteellisen pieni, enimmäkseen rannikkovesissä elävien tai niiden kautta vaeltavien pieni- ja keskikokoisten pelagisten lajien pyytämiseen. Suurempia ongelmia alkoi ilmaantua 1970-luvun lopulla ja 1980-luvulla, kun alettiin käyttää suuren silmäkoon ajoverkkoja, joiden pituus on kymmeniä kilometrejä. Suuret ajoverkot lisäsivät merkittävästi suojeltujen lajien, erityisesti valaiden, merikilpikonniin ja haiden, tahatonta kuolevuutta. Seurauksena oli kansainvälisellä tasolla huoli ajoverkkojen ympäristövaikutuksista.

Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen hyväksyttyä päätöslauselman 1, joissa vaadittiin suurten pelagisten ajoverkkojen käytön lopettamista avomerikalastuksessa, EU laati 1990-luvun alussa ajoverkkokalastusta koskevan lainsäädännön. Tämän seurauksena yli 2,5 kilometrin pituisten ajoverkkojen pitäminen aluksella ja käyttö on ollut kesäkuusta 1992 kiellettyä EU:ssa (ei kuitenkaan Itämeren, Belttien ja Juutinrauman vesialueilla). Vuodesta 2002 ovat olleet kiellettyjä silmäkoosta riippumatta kaikki ajoverkot, jotka on tarkoitettu neuvoston asetuksen (EY) N:o 894/97 liitteessä VIII lueteltujen lajien (kielletyt lajit) pyyntiin. Myös ajoverkolla pyydettyjen, luettelossa VIII lueteltujen lajien purkaminen aluksesta on kiellettyä. Lisäksi 1. tammikuuta 2008 alkaen kaikenlaisten ajoverkkojen pitäminen aluksella ja käyttö on ollut kiellettyä Itämeren, Belttien ja Juutinrauman vesialueilla.

EU:n nykyinen ajoverkkoja koskeva lainsäädäntökehys on kuitenkin osoittautunut

puutteelliseksi, sillä sovellettavia sääntöjä on helppo kiertää. EU:lla ei ole sääntöjä pyydysten ominaisuuksista (enimmäissilmäkoko, langan enimmäispaksuus, pauloitusmitoitukset jne.) eikä pyydyksen käytöstä (enimmäisetäisyys rannikosta, vedessäpitoaika, kalastuskausi jne.), ja aluksella on mahdollista pitää muita pyydyksiä. Yhdessä nämä seikat ovat luoneet tilanteen, jossa kalastajat voivat käyttää ajoverkkoja laittomasti pyytääkseen lajeja, joiden pyytäminen ajoverkolla on kielletty, ja ilmoittaa ne pyydytyksi jollain toisella pyydyksellä (esimerkiksi pitkälläsiimalla).

Huolimatta kyseisistä ajoverkkosäännöksistä ajoverkkojen laittomasta käytöstä EU:n vesillä raportoidaan edelleen. Jäsenvaltion vakavaa sääntöjen noudattamatta jättämistä on myös käsitelty kahdessa Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiossa: Ranskaa vastaan asioissa (C- 556/07; C-479/07) ja Italiaa vastaan asiassa (C-249/08).

Valvonta- ja täytäntöönpanotoimet eivät ole tuottaneet edellytettyä tulosta, sillä toiminnan pienimuotoisuuden vuoksi on helppo mukauttaa sitä ja löytää keinoja tarkastusten välttämiseksi. Pienet ajoverkot ovat edelleen sallittuja, ja EU:n lainsäädännön porsaanreiät helpottavat niiden laitonta käyttöä. Tämän vuoksi valvontaviranomaisten on äärimmäisen vaikeaa saada riittävää näyttöä laittomasta toiminnasta ja panna sääntöjä täytäntöön. Edellä kerrotun perusteella on selvää, että kyseisen pyyntivälineen käyttö antaa edelleen aiheita vakavaan huoleen ympäristön ja säilyttämisen näkökulmasta. Jotta tilanne saataisiin korjattua ja täytettäisiin ajoverkkokalastuksen asianmukaista säätelyä koskevat EU:n kansainväliset velvoitteet, nyt ehdotettavassa asetuksessa säädetään ennalta varautuvan lähestymistavan pohjalta täysikiellostä, jota sovelletaan kaikenlaisten ajoverkkojen ottamiseen alukselle ja käyttöön EU:n kaikilla vesialueilla 1. tammikuuta 2015 alkaen.

Ehdotuksessa esitetään myös kyseisen pyyntivälineen tarkistettu ja aiempaa kattavampi määritelmä, jotta kaikki mahdollisuudet sääntöjen kiertämiseen saataisiin poistettua. Määritelmän mukaan myös verkko, joka on kiinnitetty vain toisesta päästään pohja-ankkurilla, katsottaisiin ajoverkoksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 34 artikla 2 kohta, tavallinen lainsäätämismenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Esittelijää Euroopan parlamentissa ei vielä ole valittu. Ehdotus käsitellään kalatalousvaliokunnassa.

Kansallinen valmistelu

EU 17 –kalastusjaosto, kirjallinen menettely 30.6.-2.7.2014

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kalastus kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan, Ahvenanmaan maakunnan hallituksen edustaja on kalastusjaoston jäsen.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole välittömiä vaikutuksia EU:n tai valtion budjettiin.

Kalastuselinkeinon ansaintamahdollisuudet vähenevät niillä alueilla, joilla uuden määritelmän mukaisia ajoverkkoja vielä käytetään ja joilla ajoverkkokalastus pienessä mittakaavassa edelleen on sallittua (mm. Pohjanmeri ja Koillis-Atlantti).

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Ajoverkkojen käyttö on ollut kokonaan kiellettyä Itämerellä vuoden 2008 alusta alkaen.

Asiakirjat

9934/14 PECHE 258, COM(2014) 265 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maa- ja metsätalousministeriö, neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, puh. 0295 16 2494

Maa- ja metsätalousministeriö, kalatalousneuvos Risto Lampinen, puh. 02951 62458

EUTORI-tunnus

EU/2014/1015

Liitteet COM(2014) 265 final (su ja ru)

Viite

Asiasanat Hoitaa	jaosto kalastus (EU 17), kalastus MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, YM
